

Nr 175.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1946/47 till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut m. m.

(4:e avd.)

1:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln (punkt 44, s. 112—118 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 657 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 240, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 12 april 1946, med ändring av i statsverkspropositionen beträffande ovannämnda anslag framlagt förslag, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47, dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 720 000 kronor.

I förevarande sammanhang har riksdagen till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Lindberg* och *Nilson* i Spånstad väckt motion (II: 516), vari hemställts, att riksdagen måtte besluta om följande ändring i Kungl. Maj:ts förslag till personalorganisationen vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, nämligen dels uppflyttning i lönegrad från den 1 juli 1946 beträffande en förste statsmeteorolog från A 26, nämligen föreståndaren för klimatavdelningen, till byrådirektör i lönegrad A 28, eventuellt byråchef i A 30, dels ökning av personalen på denna avdelning med ett kanslibitråde i lönegrad A 7 och tre kontorsbiträden i lönegrad A 4.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Statsverkspropositionen.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut* hemställt, att ifrågavarande avlöningsanslag för nästa budgetår måtte uppföras med 657 000 kronor eller med ett 149 000 kronor högre belopp än för innevarande budgetår. Förslaget innebär förstärkning av personalen på meteorologiska byrån med 2 meteorologer i lönegrad Eo 18, 1 kontorist, 1 kanslibitråde och 1 kontorsbiträde. Vidare föreslås, att institutet från och med nästa budgetår skulle helt bestrida de kostnader, som föranleddes av försvarsväsendets radioanstalts verksamhet för institutets räkning. För denna verksamhet beräknades omkring 29 radiotelegrafister samt 4 kontorsbiträden. Utgående härifrån skulle det belopp, varmed institutet borde bidra till avlöningskostnaderna för radioanstaltens väderleksmottagning, uppgå till i runt tal 134 000 kronor. Då i institutets avlöningsanslag för innevarande budgetår inginge ett belopp av omkring 30 000 kronor för radiomottagning, innebure förslaget i denna del en ökning av kostnaden för radiomottagningen med omkring 104 000 kronor. Institutet har slutligen beräknat vissa belopp erforderliga för löneklassuppflyttningar m. m.

Personalföreningen vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut har hemställt, att medel måtte äskas för en ökning utöver den av institutet föreslagna personalförstärkningen å meteorologiska byrån med i fråga om klimatavdelningen 1 biträdande meteorolog, 1 kanslibitråde och 3 kontorsbiträden samt i fråga om aerologiska avdelningen 1 meteorolog, 2 laboratorieassistenter och 2 kontorsbiträden.

Departementschefen har tillstyrkt den av institutet begärda anslagsökningen. Vissa löneställningsfrågor ha emellertid därvid lämnats öppna.

Propositionen nr 240.

Efter Kungl. Maj:ts bemyndigande har genom särskilt tillkallad sakkunnig utredning verkställt rörande löneställningen för statsmeteorologer och statshydrologer, löneställningen för meteorolog- och hydrologpersonal, avlöningsförhållandena för meteorolog- och hydrologpersonal under tjänstledighet för studier m. m. samt kompensation för nattjänstgöring i vissa fall. Utredningsmannen har den 15 februari 1946 till departementschefen avlämnat utlåtande i ämnet. Samtidigt har utredningsmannen utlåtit sig jämväl beträffande frågan om löneställningen för den för mottagning av utländska väderlekstelegram avsedda telegrafistpersonalen.

Över utredningsmannens förslag ha, efter remiss, utlåtanden avgivits av statskontoret, allmänna lönenämnden samt Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut. Därjämte har personalföreningen vid institutet begagnat sig av erhållet tillfälle att yttra sig över förslaget.

Statsmeteorologer och statshydrologer.

Utredningsmannen har förordat, att en inplacering i 23 lönegraden av statsmeteorologer och statshydrologer kommer till stånd. Härvid har utredningsmannen förutsatt viss skärpning av kompetensfordringarna.

Departementschefen har tillstyrkt förslaget.

Meteorologer och hydrologer vid det centrala organet.

Utredningsmannen har funnit det vara för säkerställande av en tillfredsställande rekrytering angeläget, att en klar befordringsgång tillskapas för meteorolog- och hydrologpersonalen samt att i samband därmed lämpliga löneställningar för denna personal fixeras. Detta förutsätter i sin tur — framhåller utredningsmannen — att vissa kompetensvillkor fastställas för personalen i fråga. I samband härmed har utredningsmannen även upptagit frågan om tjänstgöring på aspirantstudiet. Beträffande förslagens närmare innebörd får utskottet hänvisa till propositionen.

Departementschefen har i förevarande avseenden anfört följande.

Beträffande den av utredningsmannen föreslagna befordringsgången för meteorologer och hydrologer vill jag i avvaktan på 1944 års personalutrednings arbetsresultat för närvarande inskränka mig till att uppdraga följande huvudlinjer. Begynnelselönen såväl för dem, som avlagt meteorologisk tjänsteexamen eller innehava motsvarande kunskapsmätt, som för dem, vilka avlagt akademisk examen, synes böra utgå enligt 15 lönegraden. Efter viss tids tjänstgöring i nämnda lönegrad bör uppflyttning till högre lönegrad äga rum. Ställningstagandet till frågan om vilken eller vilka lönegrader, som härvid böra ifrågakomma, liksom till frågan om tidsintervallerna mellan förekommande uppflyttningar bör emellertid tills vidare anstå.

Utredningsmannens förslag beträffande kompetensvillkor för meteorologer och hydrologer har jag funnit mig kunna godtaga.

I fråga om den vid hydrologiska byråns utrednings- och kontrollavdelning tjänstgörande personal, som avlönas från anslaget till undersökningar inom hydrologiska byrån, synas skäl tala för ett överförande av densamma till extra ordinarie anställning i de fall, där ett mera stadigvarande personalbehov kan bedömas föreligga. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att träffa avgörande härutinnan, såvitt angår tjänster i högst 20 lönegraden.

Enligt utredningsmannens förslag skulle meteorologaspirant och hydrologaspirant äga åtnjuta arvode med 300 kronor för månad, om vederbörande hade sitt hem utom Stockholm, och med 200 kronor, om hemmet vore beläget i Stockholm eller dess omedelbara närhet. Gentemot en differentiering av arvodet — vilken tillämpas vid vissa av de affärsdrivande verken i fråga om personal på elevstudiet — synes mig någon principiell erinran icke vara att framställa. Däremot kunna delade meningar råda beträffande den skäligen avvägningen av arvodesbeloppen. Statskontoret har icke kunnat tillstyrka högre ersättning än 200, respektive 100 kronor för månad. För egen del anser jag mig vid ställningstagande till förevarande spörsmål icke kunna bortse från att militärmeteorologaspirant under hela tiden för sin utbildning åtnjuter samtliga värnpliktiga tillkommande förmåner kontant och in natura. Med utgångspunkt från denna jämförelse synas mig

de av utredningsmannen ifrågasatta ersättningsbeloppen icke behöva betraktas såsom otillbörligt högt tilltagna. En mindre jämkning av beloppen torde dock kunna vidtagas utan att det med arvodena avsedda syftet att utgöra ett bidrag till täckande av oundgängliga levnadskostnader äventyras. Jag firmer mig i sådant hänseende böra tillstyrka, att arvodena bestämmas till 250, respektive 175 kronor i månaden i ett för allt.

Utredningsmannen har föreslagit, att som villkor för antagning till aspirant för genomgående av utbildning i och för avläggande av meteorologisk tjänsteexamen skulle gälla, att vederbörande fullgjort en månads oavlönad provtjänstgöring vid institutet. Personalföreningen har påyrkat, att denna begränsning skulle borttagas, enär möjlighet att bedöma vederbörandes lämplighet föreläge först under utbildningstiden. Enligt min mening får det med tanke på statens kostnader för utbildningen av här avsedda aspiranter anses välbetänkt, att aspirantantagningen föregås av någon prövotid. Jag finner således icke anledning till avvikelse från vad utredningsmannen på förevarande punkt föreslagit.

Hydrologassistenter och laboratorieassistenter.

Departementschefen har, med viss avvikelse från utredningsmannens förslag, förordat följande befordringsgång, nämligen sex månader i 7 löneklassen, ett år i Ex 12 och — minst — tre år i Eo 12. För befordran till förste assistent i Eo 15 borde, såsom utredningsmannen förutsatt, krävas genomgående av särskild utbildningskurs om minst 3 månader.

Viss telegrafistpersonal.

Utredningsmannen har förordat, att den för mottagning av utländska väderlekstelegram erforderliga telegrafistpersonalen med placering vid försvarsväsendets radioanstalt i lönehänseende jämställes med de befattningshavare vid radioanstalten, vilka ha sig anförtrodda arbetsuppgifter likartade med dem, som skola åligga förstnämnda personal. Under förutsättning att, såsom radioanstalten hemställt, anstaltens ifrågavarande befattningshavare — vilka för närvarande tillhöra respektive 16, 13 och 10 lönegraderna — inplaceras i 16, 14 och 12 lönegraderna, tillstyrker utredningsmannen således, att motsvarande löneställningar väljas även för den för mottagning av utländska väderlekstelegram erforderliga personalen. Såsom tjänstebenämningar föreslår utredningsmannen radiotelegrafist i 12 lönegraden, förste radiotelegrafist i 14 lönegraden samt radioföreståndare i 16 lönegraden.

Departementschefen har icke funnit anledning till erinran mot av utredningsmannen föreslagna löneställningar och tjänstebenämningar för den för mottagning av utländska väderlekstelegram avsedda telegrafistpersonalen.

Avlöningsförhållandena för meteorolog- och hydrologpersonal under tjänstledighet för studier m. m. Fråga om compensation för natttjänstgöring.

Vad utredningsmannen anfört och föreslagit i fråga om avlöningsförhållandena för meteorolog- och hydrologpersonal under tjänstledighet för studier har icke föranlett annat uttalande från *departementschefens* sida än att de

partementschefen förklarar sig förutsätta, att frågan om extra tjänstemans avlöning under dylik ledighet underställes Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall. Då frågan om kompensation för nattjänstgöring äger samband med den för närvarande på Kungl. Maj:ts prövning beroende frågan om särskild ersättning för nattjänstgöring åt personal vid den militära väderlekscentralen har departementschefen utgått från att detta spörsmål tillsvidare får hållas öppet i avbidan på ställningstagande till frågan om kompensation åt personalen vid militära väderlekscentralen.

Vid bifall till utredningsmannens förslag, i vad detsamma blivit av departementschefen tillstyrkt, skulle utöver det i statsverkspropositionen äskade beloppet av 657 000 kronor erfordras ytterligare 28 000 kronor. Härtill kommer ett belopp av 35 000 kronor, vilket departementschefen ansett erforderligt för avlöning, respektive arvoden åt 10 civila meteorologaspiranter under deltagande i utbildning vid institutets undervisningsanstalt nästkommande budgetår. I enlighet härmed skulle avlöningsanslaget behöva anvisas med 720 000 kronor för nästa budgetår. I personalförteckningen skulle fem statshydrologer och två statsmeteorologer införas i A 23 och uteslutas i A 22.

Kungl. Maj:ts medelsäskanden för nästa budgetår till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut innefatta på flera punkter avsevärda ökningar i jämförelse med de för innevarande budgetår anvisade anslagen. Dessa ökningar äro emellertid delvis av anslagsteknisk natur. Sålunda har i statsverkspropositionen förutsatts, att institutet från och med nästa budgetår helt bör bestrida de kostnader, som föranledas av den av försvarsväsendets radioanstalt för institutets räkning bedrivna verksamheten. Kostnaderna för radiomottagning av utländska väderlekstelegram, vilka hittills i allt väsentligt bestritts av särskilda under fjärde huvudtiteln anvisade medel, beräknas sålunda komma att medföra en ökad belastning å institutets avlöningsanslag med 104 000 kronor. Årskostnaden för underhåll och erforderlig förnyelse av den radioutrustning hos anstalten, som användes för institutets räkning — för nästa budgetår beräknad till 14 800 kronor — avses skola belasta institutets anslag till underhåll av stationer m. m. Ur organisatorisk synpunkt föreslås ej annan ändring i det nuvarande samarbetet mellan institutet och radioanstalten än att all centraliserad radiomottagning framdeles skall ske inom anstaltens lokaler. Mot de sålunda framlagda förslagen har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Det ökade medelsbehovet i övrigt har till betydande del föranletts av behovet av en utvidgning av institutets verksamhet. I sådant hänseende har departementschefen vid anmälan av medelsbehovet under institutets avlöningsanslag förordat en förstärkning av meteorologiska byråns personal med 2 meteorologer, 1 kontorist, 1 kanslibitråde och 1 kontorsbitråde. Denna personalökning finner sig utskottet böra tillstyrka.

Departementschefen har härjämte, i nära anslutning till innehållet i ett av

Utskottet.

en särskilt tillkallad utredningsman avgivet betänkande, framlagt vissa förslag, vilka syfta till en framför allt ur rekryteringssynpunkt önskvärd förbättring av personalens löneställning och befordringsgång samt av utbildningsverksamheten. Vad angår personalens löneställning har departementschefen förordat inplacering av statsmeteorologer och statshydrologer i lönegraden A 23. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Mot departementschefens förslag i övrigt har utskottet ej funnit anledning till erinran.

Även efter ett genomförande av de av departementschefen framlagda förslagen torde behov kunna uppstå av ytterligare åtgärder för att främja rekryteringen till institutet och i övrigt stärka dess organisation. Man kan sålunda förvänta att frågan om meteorolog- och hydrologpersonalens befordringsgång, vilken i väsentliga delar av departementschefen lämnats öppen, vid lämplig tidpunkt kommer att upptagas till slutlig prövning. Även i fråga om de personalgrupper, vilka icke omfattats av det åt utredningsmannen lämnade uppdraget, kunna åtgärder ifrågasättas. Särskilt den kvinnliga väderlekspersonalens arbetsuppgifter lära vara sådana, att en närmare prövning av denna personalgrupps ställning kan vara befogad. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t även uppmärksammar uppkommande behov av att anpassa institutets organisation till de ökade arbetsuppgifter, som kommit att åvila framför allt den meteorologiska byrån, samt till näringslivets krav på ytterligare meteorologisk service.

Vad angår de i motionen II: 516 framlagda förslagen vill utskottet erinra därom, att frågan om en uppflyttning av föreståndaren för klimatavdelningen till byrådirektör i lönegraden A 28 var föremål för prövning av 1945 års riksdag. Utskottet, som då icke ansåg sig böra tillstyrka en dylik uppflyttning, är icke heller nu berett att giva sin anslutning till förslaget. Detta ståndpunkts-tagande från utskottets sida bör emellertid icke utgöra hinder för ett upptagande framdeles av spörsmålet om en ändrad organisation av institutets meteorologiska byrå och därmed sammanhängande frågor om personalens löneställning. Utskottet finner sig icke heller böra på enskild motion tillstyrka en ytterligare ökning av antalet kanslibiträden och kontorsbiträden.

Under hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 516

a) fastställa följande personalförteckning för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	
1 överdirektör	B 2
2 byråchefer	A 30
2 förste statshydrologer	A 26
4 förste statsmeteorologer	A 26
2 statshydrologer	A 23
5 statsmeteorologer	A 23
1 radioföreståndare	A 15
1 laboratorieassistent	A 12
3 radiotelegrafister	A 12
1 kansliskrivare	A 11
1 instrumentmakare	A 10
2 kontorister	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
7 kanslibiträden	A 7
2 expeditionsvakter	A 5
11 kontorsbiträden	A 4

Tjänsteman å övergångsstat.

1 registrator	A 14
---------------------	------

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 förste statsmeteorolog	Eo 24
1 kamrerare	Eo 22;

Anm. Den å ordinarie stat upptagna kansliskrivartjänsten skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförda registratorn kvarstår i tjänst;

b) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	277 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	355 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	88 000
	Summa kronor 720 000;

c) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 720 000 kronor.

2:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undervisning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 119 och 120), som innebär sänkning av förevarande anslag med 100 kronor i förhållande till innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undervisning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 3 900 kronor.

3:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån.** Kungl. Maj:t har (punkt 46, s. 120—122) föreslagit riksdagen att till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån för nästa budgetår anvisa ett förslagsanslag av 107 900 kronor.

Å gällande riksstat är förevarande anslag uppfört med 74 500 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär höjning av den i anslaget ingående avlöningsposten med 8 400 kronor för avlöning med rörligt tillägg och kristillägg åt ytterligare 2 kontorsbiträden i Ex 4 samt provisoriskt lönetillägg åt dessa jämte två redan nu anställda kontorsbiträden. Anslagsposten till ersättningar för observationer föreslås höjd med 20 000 kronor och posten till reseersättningar med 5 000 kronor. Övriga anslagsposter föreslås upptagna med oförändrade belopp. Beträffande löneställning och befordringsgång för hydrologpersonal må hänvisas till redogörelsen under punkten 1.

Utskottet. Utskottet ansluter sig till vad departementschefen föreslagit i fråga om överförande i vissa fall till extra ordinarie stat av från förevarande anslag avlönad personal. Mot beräkningen av medelsbehovet, vilket förutsattes skola täckas av motsvarande inkomster från uppdragsgivare, har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Undersökningar inom hydrologiska byrån* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 107 900 kronor.

4:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Observatörer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 122), som innebär anvisande av samma belopp som för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Observatörer* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 352 600 kronor.

5:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 48, s. 123 och 124) föreslagit riksdagen att till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m. för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 324 000 kronor.

Å gällande riksstat är förevarande anslag uppfört med 193 000 kronor. Det avsevärt ökade behovet av medel för telegramkostnader m. m. sammanhänger i allt väsentligt med den ökade omfattning, som på grund av lufttrafikens utveckling väderlekstjänsten — såväl den för vårt eget behov avsedda som den som utföres för utlandets räkning — kan beräknas erhålla nästa budgetår. Kostnaderna för radioutsändningarna från Karlsborg av svenska väderleksobservationer, vilka utsändningar snart torde behöva ske var tredje timme, hava sålunda uppskattats till 59 000 kronor mot för innevarande budgetår 27 000 kronor. Fjärrskriftförbindelserna, vilka redan vid nuvarande flygtrafik äro överbelastade, måste kompletteras samt utökas med nya linjer. Härför har beräknats en ökning av medelsbehovet med 87 000 kronor, varav emellertid 33 500 kronor avse engångskostnader i form av inträdesavgifter för ledningar och stationsutrustningar. Slutligen har räknats med ett tillkommande belopp av 12 000 kronor, avseende ersättning för papper till teleprinterapparater och reperforatorer.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Telegramkostnader m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 324 000 kronor.

6:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Underhåll av stationer m. m.** Under hänvisning till vad utskottet ovan under punkten 1 anfört får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 124 och 125), hemställa,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Underhåll av stationer m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 49 300 kronor.

7:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Övriga omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 50, s. 125), som innebär höjning av ifrågavarande anslag med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Verksamheten i allmänhet: Övriga omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 96 300 kronor.

8:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Geofysiska undersökningar i Riksgränsen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 126) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Geofysiska undersökningar i Riksgränsen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

9:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlekstjänst för luftfarten.** Kungl. Maj:t har (punkt 52, s. 126—132) föreslagit riksdagen att till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlekstjänst för luftfarten för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 307 600 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 240, med ändring av i statsverkspropositionen beträffande nyssnämnda anslag framlagt förslag, föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad personalförteckning för väderlekstjänst för luftfarten, dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlekstjänst för luftfarten för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 326 600 kronor.

Å gällande riksstat är förevarande anslag uppfört med 119 400 kronor.

Statsverkspropositionen.

Enligt *institutets* beräkningar skulle följande personal vara erforderlig under nästa budgetår:

Stockholm/Bromma	8	meteorologer,	6	assistenter och	11	biträden
Göteborg/Torslanda	5	»	6	»	5	»
Malmö/Bulltofta	3	»	5	»	4	»
Norrköping	—	1	assistent	»	1	biträde
Visby	—	1	»	»	1	»
Sundsvall/Härnösand	—	1	»	»	1	»
Karlstad	—	1	»	»	1	»
Östersund	—	1	»	»	1	»
Kiruna (halva året)	—	1	»	»	1	»

Medelsbehovet för anställandet av nämnda personal har institutet beräknat till 318 000 kronor.

Departementschefen har anfört bland annat följande.

På grund av de särskilda förhållanden, som varit rådande under kriget, har den svenska väderlekstjänsten för luftfarten varit begränsad till i huvudsak svenskt område. Prognosttjänsten för atlanttrafiken och för trafiken till England har omhänderhaft av särskilda av respektive länder i Stockholm upprättade väderlekstjänster. Efter krigets slut har den svenska flygväderlekstjänsten emellertid successivt övertagit större delen av den främmande prognosttjänsten. Även det svenska inrikesflyget har under det senaste året ökat avsevärt såväl genom att nya linjer öppnats som genom en tätare trafik å äldre linjer. På grund av dessa förhållanden har Kungl. Maj:t genom särskilda beslut måst medgiva Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut att avsevärt öka sin för flygväderlekstjänsten avsedda personal. Genom dessa beslut har institutet sålunda redan nu erhållit tillstånd att anställa personal i allt väsentligt enligt det av institutet för nästa budgetår framlagda förslaget. Vid dylikt förhållande synes detta förslag böra godtagas, dock att i anslaget icke torde behöva inräknas medel till personal i Östersund och Kiruna, vilka orter för närvarande sakna flygtrafik. Skulle sådan trafik komma att öppnas under nästa budgetår, torde det därav ökade medelsbehovet för personalutökningen få tillgodoses genom att anslaget, efter medgivande av Kungl. Maj:t, må få överskridas med erforderligt belopp. Det må här erinras, att det för närvarande icke är möjligt att bedöma utvecklingen på flygtrafikens område och därav föranlett personalbehov i vad avser flygväderlekstjänsten, varför ett överskridande av nästa budgetårs anslag även av andra skäl kan befinnas nödvändigt.

Då medel sålunda icke borde beräknas för personalen i Östersund och Kiruna, kunde, enligt departementschefen det av institutet begärda anslagsbeloppet nedsättas med 10 400 kronor till 307 600 kronor.

Vad angår väderlekspersonalens löneställning hänvisar departementschefen till då alltjämt pågående utredning om löneställnings- och ersättningsfrågor rörande institutets personal.

Propositionen nr 240.

Utredningsmannens förslag beträffande personalen vid väderlekstjänsten för luftfarten, i vad desamma icke berörts under punkten 1, avse dels meteorologer och föreståndare vid de lokala flygväderlekstjänsterna, dels ock meteorologassistenterna.

Meteorologer och föreståndare vid de lokala flygväderlekstjänsterna.

Utredningsmannens förslag innebär, att meteorologpersonalen skulle med avseende å kompetensvillkor, löneställningar och befordringsgång likställas med motsvarande personal vid centralorganet samt att föreståndarna — vilka nu tillhöra lönegraden Eo 20 vid större flygplats och Eo (Ex) 12 vid mindre flygplats — skulle vid större flygplats såsom statsmeteorologer inplaceras i lönegraden A 23 och vid mindre flygplats hänföras till 15 lönegraden. Därjämte skulle föreståndare vid större flygplats äga uppbära ett tilläggsarvode av 1 200 kronor om året.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Under remissbehandlingen ha meningarna brutit sig rörande löneställningen för föreståndare vid större flygplats, varvid statskontoret avstyrkt och lönenämnden ställt sig tveksam till anordningen med tilläggsarvode. För egen del finner jag mig, även med beaktande av de med föreståndartjänsterna förenade krävande uppgifterna, för närvarande böra avstyrka, att med befattningarna förenas ett särskilt tilläggsarvode. Tills vidare synes mig en inplacering i 23 lönegraden vara tillfyllest för att säkerställa en tillfredsställande rekrytering av föreståndartjänsterna vid de större flygplatserna. I avbidan på närmare erfarenhet torde tjänsterna under benämningen statsmeteorolog böra inrättas såsom extra ordinarie. I kompetenshänseende böra givetvis gälla samma fordringar som för ordinarie statsmeteorolog. För föreståndare vid mindre flygplats tillstyrker jag lönegraden Eo 15. I övrigt finner jag icke anledning till annan erinran gentemot utredningsmannens förslag på förevarande punkt än som följer av vad jag i det föregående uttalat angående befordringsgång och löneställning för meteorologer vid centralorganet.

Meteorologassistenter.

Utredningsmannen har erinrat, att i det förslag, som låg till grund för 1945 års organisationsbeslut beträffande institutet, räknats med att väderleksassistenterna skulle efter hand försvinna och deras uppgifter övertagas av meteorolog- och biträdespersonalen. För egen del har utredningsmannen uttalat, att den fortgående utvecklingen på den civila flygtrafikens område i förening med rådande brist på meteorologpersonal emellertid redan syntes ha jävat tanken på ett slopande inom överskådlig tid av ifrågavarande befattningar. Utredningsmannen har vidare framlagt förslag i fråga om löneställning, tjänstebenämningar och befordringsgång för ifrågavarande personal.

Departementschefen har anfört följande.

Vad utredningsmannen anfört rörande väderleksassistenternas arbetsuppgifter och ställning inom organisationen har övertygat mig om att ifrågavarande personal tillsvidare bör bibehållas. Gentemot de föreslagna löneställningarna — 12 och 15 lönegraderna — är från min sida icke något att erinra. Jag anser mig dock icke böra tillstyrka, att ordinarie befattningar nu inrättas. Tjänstebenanämningarna meteorologassistent, respektive förste meteorologassistent synas mig lämpliga. Med avseende å befördringsgången hyser jag en från utredningsmannen avvikande mening såtillvida, att enligt min mening inplacering från början bör ske i löneklass 7. Någon särskild aspiranttjänstgöring synes icke behöva eller böra förekomma. Jag utgår nämligen från att den personal, varom här är fråga, med hänsyn till innehavd kompetens regelmässigt bör kunna omedelbart efter antagningen tagas i anspråk för utförande av förekommande arbetsuppgifter.

I propositionen nr 240 förordade åtgärder med avseende å löneställningen för personalen vid de lokala flygväderlekstjänsterna beräknas medföra en ökning av anslagsbehovet med 7 000 kronor utöver det i statsverkspropositionen äskade beloppet av 307 600 kronor. Härtill kommer ett belopp av 12 000 kronor, avsett att möjliggöra avlönande under nästkommande budgetår av en medelst arvode anställd befattningshavare, varför det totala anslagsbehovet kan uppskattas till 326 600 kronor. I personalförteckningen skulle uppföras tre statsmeteorologer i Eo 23.

Av vad departementschefen anfört framgår, att Kungl. Maj:t genom särskilda beslut medgivit institutet att under innevarande budgetår avsevärt öka sin för flygväderlekstjänsten avsedda personal och att denna redan nu i allt väsentligt motsvarar det av institutet för nästa budgetår framlagda förslaget. Detta förslag har av departementschefen biträttats, dock att i anslaget icke inräknats medel för personal å Östersunds och Kiruna flygplatser. Mot vad departementschefen sålunda föreslagit har utskottet ej funnit anledning till invändning. *Utskottet.*

Utskottet tillstyrker förslaget om inrättande av tre extra ordinarie statsmeteorologbefattningar i 23 lönegraden vid de lokala flygväderlekstjänsterna. Vad departementschefen i övrigt anfört i fråga om löneställning och befördringsgång för personalen föranleder ej något särskilt uttalande från utskottets sida.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande personalförteckning för väderlekstjänst för luftfarten:

Personalförteckning.

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

Befattning	Lönegrad
3 statsmeteorologer	Eo 23;

b) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Väderlekstjänst för luftfarten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 326 600 kronor.

10:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologiska stationer.** Kungl. Maj:t har (punkt 53, s. 132—135) föreslagit riksdagen att till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologiska stationer för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 288 100 kronor.

Å gällande riksstat är förevarande anslag uppfört med 59 500 kronor.

Den föreslagna höjningen av anslaget för nästa budgetår har sin grund i ökat personalbehov och ökade utgifter för materiel m. m. för dagliga radio-sondupsändningar genom institutets försorg ej blott vid Torslanda utan även vid Bromma samt å lämplig plats i Norrland. Genom Kungl. Maj:ts bemyndigande har beträffande Bromma nämnda behov redan under innevarande budgetår blivit tillgodosedda.

I propositionen nr 240 har departementschefen uttalat att, därest riksdagen icke hade något att erinra däremot, en å det för budgetåret 1944/45 anvisade reservationsanslaget till Engångskostnader för väderlekstjänst (IX L 13) uppkommen besparing å 8 000 kronor torde böra ställas till institutets förfogande för bestridande av kostnaderna för vissa anordningar vid aerologiska stationen vid Bromma.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Särskilda undersökningar: Aerologiska stationer* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 288 100 kronor.

11:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 135) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 8 000 kronor.

Stockholm den 31 maj 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Pauli, Lindström, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ekströmer, von Heland, Petersson, Hesselbom* och *Gunnar Andersson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Falla, Mårtensson, Wallentheim, Pettersson* i Dahl, *Viklund, Malmborg* i Skövde, *Lindholm, Åkerström, Onsjö* och *Birke*.
